

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

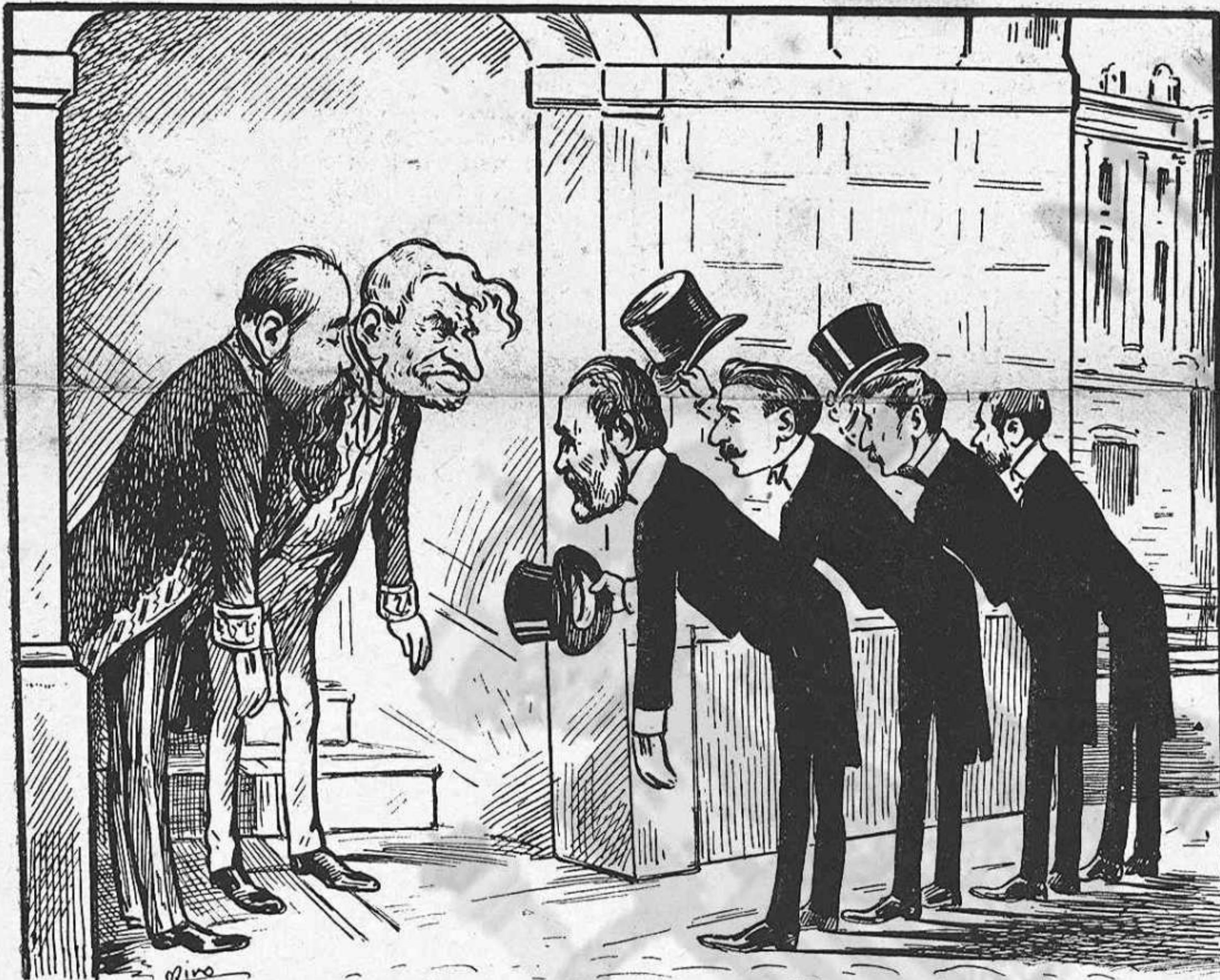
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

Cada terra fá sa guerra ó els diputats regionalistes á Madrit y á Barcelona

A MADRID:—*Bon cop de barret!*... y á veure si las actas passan.

A BARCELONA:—*¿Han declarat brutas las actas? Donchs á vestirse de segador y ¡bon cop de fals!*

LA SETMANA DE DIJOUS A DIJOUS

T RACTEM apart lo referent á las actas barceloninas y al regres dels quatre diputats regionalistes á Barcelona, fets que constitueixen la nota política de la setmana.

El meeting anti-clerical de Madrid seguit d'una gran manifestació pública que per primera volta, des de molt temps, no s'veié disolta pels garrots de la policia, constitueix també una nota molt significativa, per posar de relleu l'ardiment de alguns diputats joves de la minoria republicana, que semblen disposats á intentar per tots el mèdis el desvetllament del esperit públic.

Que el poble republicà respongué á sas calurosas iniciativas, y qu'ells no s'cansin de pêndrelas y re-novarlas, y tal vegada lograrérem treure á las masses republicanes del estéril ensopiment en que han anat vegetant durant tants anys. Per lo que valen y per lo que representan, hora es ja de que deixin sentir la poderosa influencia de una acció resolta y decidida.

S'observan síntomas d'intestinas discordias en el ministeri. Las diversas tendencias que represen-

tan alguns ministres se posan en pugna á cada reunió que celebren. Entre ells s'han declarat mortals antipatias, y l'Vell Pastor se desvió per evitar que aquests foments de disgust y desconcert trascendéixin al exterior.

S'esperarà á l'estiu, y quan las Corts estiguin tancades, estallarà la primera crisi.

Una situació apenas nascuda, y ja ho veuen, ferida de una malaltia mortal. Es en vâ esperar d'ella cap resolució que puga influir en la sort del país: prou feyna té en evitar que's posi de manifest avants d' hora l'desgabell que amenassa destruir-hira.

Respecte á política extranjera, es digne de ser registrat el gran meeting en favor de la pau, celebrat á Londres.

L'opinió, un dia engrescadíssima en favor de la guerra, ha anat reaccionant de tal manera, que no hi ha dupte que ha de acabar per imposarse. Quan el director de la *Truth* va tronar contra la conducta inhumana dels jefes inglesos, la multitud va sentirse conmoguda; y al citar el nom del jefe boer Dewet, la immensa generació va estellar en formidables aplausos.

Molt influixen en aquesta girada de l'opinió del poble anglés, las notícies cada dia més alarmants que's reben del Africa del Sud.

Els boers no's donan; molt al contrari, puig tot sovint escarmentan á las columnas ingleses, que sols son mestresses del terreno que trepitjan. Gracias á l'admirable mobilitat de aquell grupat de valents, ara mateix tornan á invadir el Natal y la colònia del Cap de Bona Esperança, adquirint aquest moviment de invasió proporcions alarmants. Inglaterra passa ja grans apuros per enviar nous refor-

sos: la recluta voluntaria està agotada y de reforsos se'n necessitan molts, no ja per triomfar, tan sols per sostinir-se.

Acaba de tirar per portas als inglesos, en el concepte del mon civilisat, la conducta inhumana y dura que segueixen ab els reconcentrats boers, donas y noys en sa immensa majoria. Els principals periódics de Londres citan cassos verdaderament esparriofosos. Un d'eus se fixa en la mortalitat que, sent en temps normal en aquells païssos sols de 24'93 defuncions per 1,000 habitants, ha adquirit entre 'ls reconcentrats les següents proporcions: A Kimberley, 166'80 per 1,000; à Princefontein, 197'60 per 1,000; y á Bloemfontein, 333'60 per 1,000.

Bastan aquests datus perferir caure sobre'l govern anglés y l'seu butxí Kitchener, l'execració del mon.

Y l'poble boer cumpreix al peu de la lletra 'ls amaniscs que va fer al declarar-se la guerra ja fa més de un any y mitj, aquella guerra que havia de quedar reduïda á un passeig triomfal de quaranta dies: —Podré ser exterminats; pero vendré caras las nostres vidas.

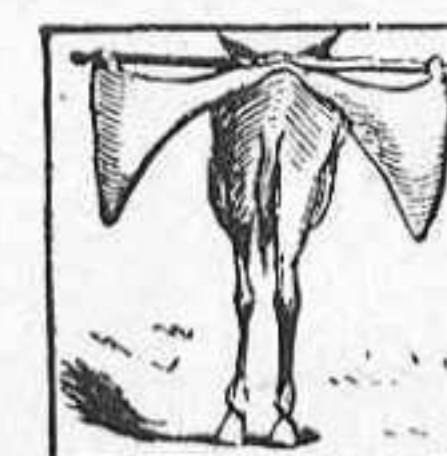
En unes regatas efectuadas á la desembocadura del Elba, va parlar l'emperador Guillém felicitantse de la grandesa y prosperitat de la nova Alemanya y celebrant els felicissims resultats que, segons ell, ha produït la intervenció de les potències europees á la Xina. «Els episodis de aquesta intervenció —va dir—son una garantia de una prolongada pau en el nostre continent.»

Està clar: per no esgaraparre aquí, l'gran què es anaré en juntas á menjar fora d'Europa.

PEP BULLANGA

PER AQUEST VIATJE...

OTS els cacichs, de'n Pantorrillas en avall, traballaven ab afany perque las actas de Barcelona signesssen declaradas leves: en el mateix sentit en Sagasta recomenava l'assumpto á la comisió que presideix en Canalejas.

Aixís, donchs, es evident de tota evidència que l'jo'h dels cacichs y l'interès del govern estava en que las actas de Barcelona passesin com una seda.

¿Per qué?

Senzillament perque las putineras eleccions barceloninas en las quals las indignitats intentadas y commeses pels elements oficials y la pinxalla á sou dels cacichs siguieren brio-ament arrolladas pel cos electoral, es una de aquellas cosas que pitjor es remenarlas, com deya D. Quixot a Sanxo.

Declaradas leves las actas de Barcelona y admesso sense discussió els diputats que resultaren elegits en el famós escrutini del dijous, no hi havia per que discutir ni las violències, ni las trapassondas que's cometieren, ni las fugides dels arcaldes de barri, ni las amenassas de las patuleyas que revòlver

Eugenio Litran,
popular propagandista republicana, mort a Barcelona
(Retrato de 1875.)

y ganivet en màs guardavan les espalladas, ni aquelles operacions aritmètiques per falsejar el resultat de l' elecció que s' posaren en evidència quan el senyor Larroca quedà en descobert y en situació tan poch ayrosa, ni la prova de virilitat que va donar el poble al exigir el respecte á sos drets y á la voluntat dels electoral.

En canvi, declarades brutas —que brutas son— se podrà dilucidar qui las ha embrutadas (precisament els mateixos que més s' esforsaven en que siguessen declarades netas); se podrà discutir la conducta electoral del govern, prenen per tema de discussió un dels cassos més característichs y ruidosos; se podrà donar al poble espanyol una ensenyansa útil y alevantadora en el sentit de que quan el cos electoral s' hi empunya, totas las cábals, maniobras y abusos del poder s' estrellan en la virilitat dels electors.

Y això precisament es lo que no volian ni podian voler en Sagasta, ni en Pianas y Casals, ni tots els elements qu' en Pianas y Casals y en Sagasta representant.

Y no obstant, els quatre diputats regionalistes barcelonins no han sapigut comprender una cosa tan senzilla.

Enhorabona qu' ells, per dignitat, no dengueissen un pas, deixant á la comissió d' actes en tota la llibertat de les sévases deliberacions y acorts; pero quan en Sagasta deya y repetia que «declarar la gravidad de las actas de Barcelona seria una insigne torpeza política» havien de obrir l' ull y corrompre pervergues Robert y sos companys; que no era, no, per enllepolirlos ab un acte de benevolensa, sino senzillament per estavilar un gran disgust.

Vaya un pago es el tal Sagasta! Ell no sabrà de fer la felicitat del pais governant ab serietat y pulcritud; pero pera conduhir pels viaranys que més li convenen els tráfechs de la política menuda, no n' hi ha un altre á Espanya que pugui passarli la mà per la cara.

Així, donchs, la declaració de gravetat de las actas de Barcelona ha signat per ell una gran contrarietat.

Pero en mitj de tot precis es confessar que l' han mitigada, ls quatre diputats regionalistas adoptant á cop calent la resolució de tornarse'n á Barcelona.

En aquest punt m' han de permetre que ls digui que han procedit no com á quatre homes reflexius, sents y serens, sino com á quatre quintos atolonrats y sense experiència.

Indubtablement que regressant á la ciutat que ls va elegir varen figurarse que donarfan un gran cop. Y en efecte, l' han donat; pero no, en el sentit que s' creyan; el cop l' han donat á la causa que prenen defensar, en un de sos aspectes més palpitants y vius, l' aspecte á que degueren principalment la seva victoria en els comicis, el d' odi á mort al cacisme.

Que l' han esguerrada ho demostra l' escassa agitació que van promoure á la seva arribada á Barcelona. Infinitament més calurosos la tingueren en la passada legislatura l' Sr. Sol y Ortega, y aixó fou degut á que l' Sr. Sol havia lluytat com á bò y com á valent, mentrells ells tornaven sense haver disparat un tiro.

Barcelona es una ciutat massa seria porque puga interessar-se per l' etzezellada de quatre diputats rapanis, qu' en aquesta ocasió no han sapigut fersse dignes de la missió que tenian que cumplir, justificant fins á cert punt las maliciás dels que suposen que ls quatre diputats regionalistas, ab tot y l' apoyo que ls presta Barcelona, ab tot y la gran autoritat que ls dona la seva representació, no se senten ab prou forças pera batres cara á cara ab els xerraires de la política centralista.

Així com la seva bandera de combat en las passades eleccions tenia dos lemas: un d' ells el de «Guerra al cacismo», y l' altre el de «Viça'l regionalisme», així també tenian una doble missió que cumplir en el Parlament, que podia exteriorizarse en dos distintas campanyas.

La qüestió del regionalisme podian dilucidarla al discutir-se l' mensatje de la corona; la qüestió del cacismo avants, al discutir-se las actas. Y aquí es ahont podian lluhirse de debò, correspondent als esforços de's seus electors que més que per la monserga regionalista lluytaren pera sacudirre l' abrumadora y vergonyosa tiranía dels cac chs. Hi venian obligats, més que obligats, constreits; y no obstant, quan la comissió d' actas, contrariant las miras y desitjos del govern, els dona peu per ferho, giran l' espatlla y fugen.

No hauria obrat de aquesta manera l' home més

pussilánim y més inexpert en las bregas de la política.

Y no cal que diguin que á Madrid tornarán si l' Congrés se dinya admetre's com á representants legítims de nostra capital, per quant las ocasions pasan una sola vegada y l' occasió de discutir las memorables eleccions de Barcelona ja haurá passat.

Afortunadament allá quedan dos dignes representants de Barcelona, l' venerable Pi y Margall y l' intrépit Lerroux, y aquests no son dels que fugen sinó dels que's batzen. Ells, ja que no han volgut ferho els regionalistas, sabrán esmicolar al govern y al cacismo y ferse entendre d' Espanya, ab la circunstancia ventajosa de que al resto de la nació li ha de ser sempre més simpática la veu dels republicans que la veu dels regionalistas.

P. K.

LO NOSTRE LEMA

Catalans, los qu' estimem á afanyá vostra terra, la veu de la veritat, amichs del cor, escolteume.

No 'ns adormim mai als cants d' enganyadoras sirenas, ni escoltém «La Ven» dels llops disfressats ab pell d' ovelha.

No volgúem cara-girats d' intencions vilas y perversas, ni malvats inquisidores que deshonren nostra terra.

No cantém, no catalans, inmorals cansons flamenques; mes deixém qu' «El Segadors» se cantin sols á l' Iglesia.

Si hem de dar bons cops de fals entonant canticis de guerra, pe'l Progrés els hem de dar sens' mirar may endarrera.

¡Avant y per sempre avant! siga nostre sagrat lema.

¡Avant y per sempre avant! siga nostre lema sant!

Las cansons del gran Clavé just es que recordem sempre; ja qu' ell il lustrà 'ls obrers de nostra estimada terra.

Son cant «La Revolución» tots de cor havém d' apendre y sovint hem de cantar sa valenta «Marsellesa».

Si Catalunya sufreix, las demés regions gemegan puig tots patim baix el jou de monàrquicas cadenes.

Mentre duri aquest desencadenament d' odis y aquesta exacerbació de passions, serà impossible la serenitat necessaria pera jutjar nostra verdadera situació y posarhi el degut remey. Avans que res convé tornar la pau als esperits.

d' ordre, organitzacions reguladores de las diversas manifestacions de la vida nacional, son agrupacions de resistencia. Desde el govern, preparat no á governar ni á legislar, sino á defensarse contra els embats de las oposicions, fins á la última inutilitat administrativa, disposada á resistir á cremadent els embats de las corrents regeneradoras, tothom se prepara pera lluytar.

Els elements religiosos, consequents en sa dèria de seguir al revés els preceptes del evangeli, estan resolts á no perdonar las injurias y en lloch de presentar l' altre galta, s' arman del poch cristian garrot y surten á provocar als elements liberalis que, á son torn, estan disposats á no consentir ja més indignas explotacions, ridículas moixigangas y repugnantes hipocrisies.

Vin en constant guerra civil el capital y la classe treballadora. Allá hont no hi ha vagas las estan covant l' afany de millora que legitimament senten els obrers y la resistencia dels patrons en veure mermadas sus ganancias; als punts ahont ha esclatat ab forsa la qüestió social, ha pres aviat un carácter violent que allunya la possibilitat de una satisfactoria resolució; allá hont la forsa del diner y dels masters ha fet cedir al débil, hi han quedat sembradas ideas de revenja que donarán dolorosos fructs.

Hi ha un' altre guerra de regions contra regions. Els interessats en que tot continui sent una sola mamella pera que siga fàcil empassarsho tot d' una sola xuclada, atañ els odis dels més ignorants en contra dels que, considerant ja prou forts, no volen ésser un plat en la taula dels vividors. El desvergonyiment de la lladregada intangible y la rabia bestial de las regions que inconscientment els apoyan, treuen de cassola als núcleos que tenen conciencia de la explotació de que son víctimas, y en la defensa s' travessa el límit de lo just pera caure també en las grollerías del apasionament.

En la política també s' desferman tota mena d' odis y de violentas passions. Se procura més l' attach al ideal agé que la defensa del propi. S' exagera en tots sentits á despit de la rahó y la conciencia que ns marca els límits justos. Se perdonen menos al més afí que al més distanciat, fent aixís més estéril la lluya al dificultar la batalla definitiva de las dos grans síntesis que s' disputan el domini de la humanitat, batalla que no podrá tenir efecto fins que tots els partidaris de la reacció formin un sól exercit y tinguin enfront á tots, absolutament á tots, els defensors del Progrés.

Mentre duri aquest desencadenament d' odis y aquesta exacerbació de passions, serà impossible la serenitat necessaria pera jutjar nostra verdadera situació y posarhi el degut remey. Avans que res convé tornar la pau als esperits.

JEPH DE JESUPUS

quantables. Donchs un dia la van admetre y encarnar en las lleys, aixó si, á reserva de befarla y escarnirla, com ho han estat fent fins ara.

Ab la deria única de mantenirse en el poder, son capassos de tot.

Antiguament els partits polítics sustentavan principis fixos y queyan ab ells, quan els principis contraris s' imposavan.

La política de avuy consisteix en apropiarse las ideas agenes per aguantarse en el poder, destruïnt las y desacreditantlas.

Ja no hi ha vergonya ni dignitat: ja no hi ha mes que barra.

A Madrid va celebrarse un meeting anti-clerical seguit de una manifestació pública imponent.

No tot han de ser professors y jubileus.

Al dia següent de la manifestació y l' meeting, publicava un periódic barceloní l' següent telegrafia de la Vila de l' Os:

«En la capilla de Palacio ha tenido lugar hoy la celebración de un Te Deum de desagravios; contra las manifestaciones anticlericales.»

Jo m' guardaré de voler treure punta al Te Deum de Palacio; pero si l' cas hagués succehit mitj sigle enrera, ls antecessors de n' Sagasta que haguessen ocupat el poder, haurien presentat la dimisió sense pensar-hi un sol moment.

Y què ha fet, en canvi, l' home del tupé?

Una cosa molt propia de las sevas eternas marrulleries: entregar als tribunals de justicia als organitzadors de la manifestació anti-clerical.

Així ho fa sempre aquest tipus de conveniences. Las expansions liberals li serveixen pera enfilarse al candeleró y els Te Deums de Palacio perra sosténihs.

Y l' sach de la conciencia, ó com si diguéssem el ventrell, per omplirlo y equilibrar la seva situació.

Doném lo mes sentit pésam á nostre estimat company Serra y Constansó (Jeph de Jespus) per l' irreparable desgracia que acaba d' experimentar ab motiu de la mort de sa filleta Maria, encantadora nena de sis mesos d' edat.

Servéixils, si es possible, tant á n' ell com á sa digna esposa, de consol, la participació sincera que prenem en la seva pena.

Todo lo vence el amor; ben clar ho diuen á la Pasta de cabra.

Ara resulta, segons declaracions d' aquella senyora mejicana de qui parlavam en un dels nostres últims números, que no es el capellá el que l' ha seduïda á ella, sino ella la que ha seduït á n' ell.

Per supuesto, que tot aixó la pobra xicoteta hó diuixís pésam atenuar la culpa del galán reverendo.

Perque mirin que anarse á imaginar que una noya de disset anys pot arribar á corrompre á un sacerdot de trenta quatre...

Ja m' sembla qu' estich veient l' escena de la seucció. Parla ella:

—Esparaix hermos, vina ab mi.

—Fuig, no m' enganyarás pas!

—Estimo, y nem de fugi.

—Vade retro Satànás...

Pero tant y tant va perfidiar la Tenoria, que l' candorós pater va acabar per deixarse enganyar.

Santa ignorancia...

El regidor barceloní Sr. Plaja va denunciar una sèrie de tarugs dels molts que s' cometan á la Casa gran. Hi ha agents que proporcionen empleos, á un tant fixo per nombrament, ó á un tant cada quinzena ó cada mes, que ve á ser una especie de cens á càrrec del pobre empleat.

Hi ha qui, cobrant una cantitat, promou la rápida resolució de determinats assumptos pendents de las comissions.

Hi ha empleats que proporcionan materials á la majoria dels contractistas.

Hi ha finalment acreedors que cobran depressa, mèntrals altres se tornan ximples esperant que l' ho toqui l' torn.

Com á individuos de aqueixas agencias de negocis bruts, va senyalar el Sr. Plaja á una dona que té una gran influència ab certas persones elevades de la politica local, á un pare capellá y á dos periodistas.

Es á dir: una individua y un individuo que portan faldilles, y altres dos que vesteixen pantalons.

Serà precis que l' Sr. Plaja reveli ls noms de aquests fulans, puig no pot la premsa permanecer ni un sol dia, baix el pes de una semblant inculpació.

El Sr. Plaja ve obligat á parlar, ó sino no tindrà res d' envejable la situació en que quedará davant del públic.

De tot alló de Gibraltar, no hi ha res de lo dit. Els inglesos han sospesat bé la qüestió, y després de sospesarla bé...

Considerant que la breva no está prou madura encara, ens han perdonat la vida...

(Per ara).

BATALLADAS

LS que sempre han defensat el concert econòmic fàns gestions ab l' Uraiz perque 'ls siga concedit y no en treuen res. En canvi ho sollicitan en Comas y en Collasco, y l' minister 'ls fà concebir algunes esperances, sisquera per lo que respecta á Barcelona.

Lo mateix que ab el concert succehirá ab el regionalisme. Dels regionalistes el govern no 'n fará cas; pero si li demanan els caciches, serà capás en Sagasta de concedir un cert grau de descentralització que vindrà á ser un regionalisme sofisticat.

Aquest sistema pseudo transaccionista constitueix la norma de las oligarquías monàrquicas.

Bé l' odiavan la democracia, y aquells drets individuals que l' mateix Sagasta havia calificat de in-

LLANSÁ, 24 de juny

La setmana passada s' efectuà la inscripció en el registre civil de una filla del lliure-pensador Jaume Fulcari, ab el nom de Electra. Siguieren testimonis els ciutadans Joaquim Padrosa y Joan Tolsanés, y la festa resultà una verdadera manifestació de joia, provocant las iras del rabadà que desde l' cubell místic exhalà grans crits son mal humor y son despit.—Si hagués vindut á la festa hauríam probat de calmarlo, servintli unes quantas tasses de tia.

RELLINÀS, 18 de juny

El merlot negre de aquest poble vol de totas passades ferse sevàs á las donas, y al efecte traballa perque las mares li portin á las sevàs filles que fins ara havien anat á un col·legi dirigit per una senyora molt bona y respec-

ESTAT DE GUERRA

L signe més evident del estat de descomposició en que está la nació espanyola, es la perpetua guerra en que viuen tots els elements que la componen, guerra portada á un exacerbament deplorable per la falta de serenitat de tothom.

Totas las institucions, tots els organism

table: ell diu que 'ls hi ensenyará millor que ningú la doctrina cristiana; però á lo que tira es á deixar á la bona senyora sense recursos. Aixó y sas desafordadas companyas contra LA CAMPANA y demés periódichs liberals tenen molt preocupat al nostre merlot, mes aficiónat als pinsans de lo que deuria.

MANRESA, 19 de juny

En la professió del jubileu que vā celebrarse l' últim diumenge hi anava lluhint el garbo aquell célebre Fermí Roca Comas, ex-organisador de huelgas un temps y avuy fabricant dels que obligan als treballadors á resar, pera ab l' excusa del reso, explotadors fentlos treballar mes temps. Algú notant que anava sense rosaris expressà la seva estranyesa y ell sembla que respondé al tota la barra: «Me 'ls he deixat á la fàbrica per ferlos passar als treballadors, que allí ells me guanyaran més rals, que no jo aquí hauria guanyat indultigencias.

GANDESA, 16 de juny

Va efectuarse diumenge 'l jubileu, baixa la direcció del home negre, entrant per espay de quatre vegades consecutivas per una porta de la iglesia y sortint per l' altra. Formavan part de la comitiva moltes donas: en cambi 'ls homes s' ho miraven desde el carrer. Per cert, que després de haverlos ordenat que 's desbucrissen, un d' ells li respondé que 's cuïdes de la seva obligació. «Voleu veure á un ensotanat plé de rabi? Donchs ningú més qu' ell. Figurintse que olvidantse de qu' es y 's diu ministre de un Deu de misericòrdia y de perdó, vā denunciar el fet, com si's tractés de un gran crim, al jutge de instrucció, 'l qual desentenentse'n vā manar passess en las diligencias al jutjat municipal. Confiem en l' absolutió del denunciat D. Pasqual Navarro Font y ab que l' home negre serà apercibit de que en lo successori s' abstingui de fer denuncias infundadas. Encare que lo millor serà que li privesen de fer professóns pel carrer, á ff d' evitar els disgustos que promou ab las sevas intemperanças.

VILAFRANCA DEL PANADÉS, 10 de juny

Fou pondonista de la passada professió de Corpus, el jutje de primera instància, y 'l fiscal D. Antoni Lluch, no podent assistir personalment, s' hi feu representar pel seu fill, el qual estudià en el Colègi de Sant Ramón, dirigit pels jesuitas. Donchs bé, per no haver assistit en el loch del colègi y si en el que 'l seu pare li havia ordenat, al dia següent el castigaren. Y havent reclamat el seu pare contra 'l castig, recordant que ja 'ls havia avisat previament y què la primera virtut de un fill es creure als seus pares, el fill del Sr. Lluch sigueu expulsat del colègi, ab l' idea de ferli perdre 'l curs, puig no 'n hi ha un altre á Vilafranca ahont se segueixin els cursos del batxillerat. Aquí tenen un exemple del cas que fan els loyolàs dels pobles que tenen els fills envers dels seus pares. Aixó sols pinta la perversitat de la sevàs doctrinas.

ARENYS DE MUNT, 24 de juny

Com á rectificació de la carta del dia 11, y per desvairir les diferencies á què pugui haver dat loch, devén fer constar que 'l còro La Constància cumplíex y está dispositat á cumplir l' acta de reconciliació ab Lo Progrés, y que si aquell no va assistir á la manifestació de dol del dia 6, va ser per creure que aquella societat no volia cumplir obertament, tota vegada que rebia á sos companys al patí del café per comptes de en son local propi. Salvat aquest lapsus insignificant, que motivà ab rahó per part de La Constància el seu retrahiment, lo que per uns pot semblar descortesy, els altres poden donar-ho com á excess de confiança y comoditat, ja qu' en aquest temps dona mes gust d' estar á la fresca en un patí qu' en una habitació tancada.

Suavisadas, donchs, d' una banda y altra totas las aspresas y olvidant resentiments tòtols que no conduhen á res práctich y que no tenen rahó de ser entre obrers, germans del treball y de la explotació, anyorosos de un mateix ideal de pau y de progrés, esperém que las dues associacions s' avíndran del tot en tot, y juntas, y harmonizadas, s' ajudaran ab fé al consegüiment del hermos somni del immortal Clavé.

SANT MARTÍ DE TORRELLAS, 16 de juny

La flaca més grana de nostra ensotanat son las donas; per elles, sempre va mugot de cascós y las barbaritats que aixó li fa fer se tocan; ó si no, diguiu, si es ó no es una barbaritat com un temple voler qu' en la iglesia els homes se posin devant de tot y las donas á darrera y ben separadas dels homes; al revés d' aquell célebre rector de no sé quin poblet que volta las faldilles amunt y las calces avall, y encare qu' un marit vagi ab sa costella en sent á dins s' han de separar ó del contrari els mous cada escàndol capellanesch que val un credo. Exemple d' aixó es lo que li va passar á un botiguer de Barcelona no fa molts dies, que per arribar tart á missa y no molestar als que ja hi eran se vā quedar darrera de las donas. De moment y per mes que desde l' altà se 'l mirava cada moment de fit a fit, no li vā dir res, pero al anar díu botiguer á oferir, com es costum fer en aquesta població en cada misa; en loch de dari li besar l' estola y dir-li las frases de rúbrica; se tirà l' estola al muscle y quadrantsel á tall de pinxo li digué ab molta bárba y ab veu de xantric: «Un altre dia amunt ó sinó...» El botiguer per demostrar que tenia modos vā girar qua deixant al nostre torero negre ab un pam de boca oberta.

El primer diumenge de juny se acostuma anar tots els anys á fer un aplèch á l' hermita del mas Vila, terme de Cervelló. No se sab per quina causa aquest any el nostre director espiritual acompañat d' un bon número de icas de Maria, va encaminarse á l' hermita de Sant Ramón, que resulta molt mes lluny que 'l referit mas Vila y ab camí molt més escabros. Segons desprès se contava pel poble l' excursió va resultar molt distreta y divertida per part del rector que 's trobà allà dalt com un gall entre un galliner. Ja ho crech, desprès d' un bon dinar y ab la calor que feya, no sé si no gosarà l' home per las sombras d' aquella frondosa montanya.

Es tant lo que procura per las donas, que als pares que tenen noyes que tenen relacions ab algún jove sempre 'l dia que 'ls promeses á las cinch de la tarda ja han de deixar de enraionar ab la xicotica, puig els vespres son perilllosos. Donchs ¿perquè sempre vol ell que las licsas de Maria vajin á reunir-se á la rectoria á ben entrada de fosch y que 'n surtin quan ja es de nit. Es que no perillan á prop seu?

UNA ANÉCDOTA DE 'N PELLICER

Un lector de nostres periódichs ens relata el següent fet qu' es un de tants episodis qu' esmalten la vida de nostre plorat amich.

«Fou el cas—diu—que quan en Pellicer exercia l' càrrec de corresponsal artístich de la Ilustración española y americana, un dia de Setembre del 74, durant el siti de Bilbao, estant acampat el regiment de Cantabria, al qual jo pertanyía, en las alturas de Somorrostro, en uns moments de treva, en que no 'ns veyam hostilisats per l' enemic, ens divertíam, quan tot d' una ens cridà l' atenció un senyor qu' estava dibuixant per aquells entornos.

Alguns soldats aficionats al dibuix ens hi acostarem, venint ab nosaltres un tal Carrasco, qui havia tingut un germá á Barcelona que també dibuixava.

Carrasco li vaig dir—si l' teu germá no s' hagués mort, potser també li hauria vingut á la guerra á dibuixar com aquest senyor.

En Pellicer—que no era altre l' dibuixant—al sentirnos parlar en català va entaular conversa ab nosaltres enterantse de quí era en Carrasco.

Y sens més va demanar al soldat que portava aquest apellid que al dia següent l' anés á trobar al Quartel general que desitjava ferli algunas preguntes.

En Pellicer havia sigut amich del dibuixant Carrasco y consagrà un recorç á la seva bona memòria, interessant perquè l' Carrasco soldat sigüés donat de baixa en las filas y pogués tornar á casa seva a consolar als seus pares. Així ho conseguí al dia següent.

Pero l' pobre Carrasco no tenia medis per empender l' viatge, y en Pellicer li entregà una cantitat de la seva butxaca. Figuris el lector la sorpresa que tindrian els pares de aquell minyo al abraçar al seu fill, en lo mes fort de la guerra, quan á cada moment tenia en perill la vida!

En vā li preguntaven quí era aquell bon senyor que l' havia auxiliat, puig el soldat no li sabia el nom, perquè en Pellicer no li digné, sens dupte per no obligarlos als devers del agrahiment.

Sols vos puch dir—deya en Carrasco—qu' era un senyor alt, prim y farreny que semblava 'l Mefistofeles del Faust.

I. FIGUERAS Y CAMÍ

LA MA DEL INGLES

n demà, l' anglés s' aixeca ab humor de fer calendaris.

—Las cosas d' Europa—com mes va mes s' embolican. El cel està plé de nívols, cada un dels quals es senyal infalible de tempestat próxima.

—Sobre quin poble descarregar l' primer xubasco?... «Hum!... El cor me diu que l' favorescut haig de ser jo.

Suposém qu' es aixís. «Per quin cantó m' vindrà l' temporal? «Per la part del nort? No. Aquí es á causa meva, no hi tinc fincas escampadas, y atacarme per aquest costat serà anar á buscar una tunda.

—L' saragà—com si ho estés tocant—serà al Mediterrani. Ja sigui que m' inquietin l' hisenda de Malta, ja sigui que vulguin interceptarme l' camí de la India, al Mediterrani es allá ahont ha d' haverhi las primeres qüestions.

—Y com al Mediterrani s' hi entra pel estret de Gibraltar, y Gibraltar no es avuy una plassa invulnerabile, y l' única manera de assegurarla bé es compleixat el seu sistema de fortificacions, lo mes breu y senzill serà apoderarme inmediatament del terreno que perra realisar el meu plan necessito.

—Arribat á aquesta conclusió, l' anglés se treu la mà de la butxaca.

—Està bé—diu miràntela atentament—es la mà de sempre. Nervuda, agil, las ungues llargues y afiladas... Després dels grans negocis, de las innumerables conquistas que ab aquesta mà hi portat á cap aper qué la sort no ha de afavorirme una vegada mes?... «Quí ha d' oposar-se als meus designis? ¡Ningú!... Veyám, probémo.

Allarga la mà y procurant fé l' posat del quí en sa vida ha trencat cap plat ni cap olla, la coloca sobre una porció de territori espanyol.

Espanya, ocupada ab tot aixó de la qüestió religiosa, las corridas de toros, la reserva de 'n Sagasta y la verborositat de 'n Moret, no s' adona de res.

L' anglés va extenent la mà y comensa á clavar las ungues á terra.

—No m' ha vist—pensa. Y va clavant, clavant, clavant. Un rató mes de distracció per part d' Espanya, y l' anglés possedirà tot al entorn de Gibraltar una extensió de terreno que farà goig.

Pero á lo millor del escamoteig, l' Espanya llença un crit:

—Es que les ungues del anglés li han fet mal y han acabat per desensopiria?... «Es que Fransa, pel compte que pot tenirli, l' ha avisada?

—Pel cert no se sab: lo indubitable es que Espanya ha observat l' acció del vehí de Gibraltar, y ha cridat: ¡Lladres!

L' anglés, ab tota la seva flemà britànica, retira suauament la mà.

—¿Per qué cridas?

—Tú dirás. ¿Qué estavas fent aquí?

—Examinava aquesta mica de terreno, que im sembla superior.

—¿Para plantarhi carbassas?

—Comprenden qu' Espanya li ha endavantat las intencions, l' anglés muda de tática y se 'n va directament al bullo.

—Deixémnos de comedias—diu.—Examina aquest tres de terra perquè m' convé, perquè l' necessito... y perquè espero que tindrás la bondat de cedirmel.

—¡May!—fa Espanya ab el mateix tó que si li ha guessin trepitjat un ull de poll:—¡Jo no cedeixo res!

—¡Vaja!...

—Hi dit que res!

—Pues si no me 'l donas de grat, me 'l donarás á la forsa.

—¿Qué?... «M declararàs la guerra? Perfectament! Ja sabés que jo no m' espanto per surra més ó menys. Estich disposada á barallarmar encare que signi ab el gegant Goliat.

L' anglés, que té dia de filosofías, torna á ficarse la mà á la butxaca y donant una mirada al terreno que ha apamat, diu bondadosament á Espanya:

—Tens rahó. «Per qué hem de disputar-nos per tan poca cosa?... Adeu y conta sempre ab mí, ja ho sabes.

—Y caminant xano xano cap al seu penyo, l' anglés va dihente:

MOSSEN FRANQUESA

—Llàstima que aquests gats de La Campana siguin tan herejes, perquè de bona sombra 'n tenen!

—Si, ja ho sabes. Els teus carriols son meus, ja ho sabes; las teves minxes son meves, ja ho sabes; tot lo que aquí val dos quartos es meu, ja ho sabes... Demà necessitaràs fer un empréstit, y hauràs de cansarme á mí, ja ho sabes. ¡Pobra Espanya!... Gallegas y cridas perquè l' anglés tracta de pendre't un tres de territori, y no pensas que dintre d' un mes, d' un any, d' dos, tota tú seràs dels inglesos!

—Y arronçants las espàtulas com home práctich que ha tirat bé 's càlculs, diu posant fi á las seves metitacions:

—¿Quina necessitat tinc d' armar bronquina per a obtenir lo que demà m' han de portar á casa?

FANTÀSTICH

PETIT VOCABULARI POLÍTICH

(DE LA A Á LA E)

ACTA.—Document farsit de números inventats, y en virtut del qual un bútzara s' assenta entre 's diputats.

ADICTE.—Cunill de guix que 's mou per un fil secret: diu si ó no quan se li mana... y 's queda tan satisfech.

ADULACIÓ.—Llarg escalà hont no hi ha un esglabó pla, pero que, quan se té astucia, serveix molt bé per pujar.

ANTAGONISTAS.—Fulanos que 's tiran el llot á munts; y un cop desfogats, s' abrassen y se 'n van á sopar junts.

ARBITRARIETAT.—Bastó ab el qual s' hi va tan bé, que sense ell molts governants no saben sortir si carre.

ASSAMBLEA.—Aplech de gent bondadosa y felis, que sòls pensa en treballar i eixí... pél bé del país.

ATREVIMENT.—Únic mérit qu' en las modernes nacions ajuda al home á alcanciar las més altas posicions.

AUTORITAT.—Vara prima ab borlas de seda ó llana, que permet fé al que l' empunya lo que li dona la gana.

CASSINO.—Estació primera del carril de Cap-Principi.

D' aquí se surt pera anar al Congrés ó al municipi.

CACIQUISME.—Filoxera de la vinya nacional. Ataca als ceps petits; als grossos no 'ls fa cap mal.

COALICIÓ.—Aggregat de gent que no sab per què s' ajunta y que, com es natural, casi sempre acaba en punta.

CONSERVADÓ.—Un bon subjecte que s' ompla 'l bot... com sab Deu, y després vol conservarlo ab l' escusa de qu' es seu.

CONSEQUÈNCIA.—Planta exòtica, per son perfum molt volguda. (En nostra flora política totalment desconeguda.)

CONJURA.—Mescla formada de sis quintals d' impaciencia, tres arrobas d' osadía y molt poqueta decencia.

CREDENCIAL.—Estrella errant de resplandors molts raquítichs, pero que serveix d' os de nort a casi tots els polítics.

CRÍSSIS.—Un toch d' atenció que 's dona en altas esferas y qu' en realitat vol dir 'rellevo de sanguoneras.'

DESINTERÉS.—Mot antich. Si algú encara 'l gosa escriure ó l' etza en un discurs, tothom se li posa á riure.

DISCURS.—Xorro de para

El peu del inglés

Avants era la mà, ara es el peu lo que hi ha que vigilar per pararli 'ls passos.

DISSIDÈNCIA.—L' actitud en que un polítich se posa quan els senyors governants li negan alguna cosa.

ELECCIONS.—Broma inocenta, feta ab tupins y papé, de la qual sempre 'n hem d' als convé.

ELECTOR.—Ser fabulós que fa 'l pes sense pesar, se mou sense bellugarse y vota sense votar.

ELOQUÈNCIA.—Un dò especial que treu de la llengua el fré y permet xerrar deu horas en resum per no dir re.

EMINÈNCIA.—Llop polítich que menja ab tots els partits y ens pels... y per fi de festa difu que li hem d' està agrafants.

EMPRÉSTIT.—Operació que al Estat no 'l treu d' apuros, en cambis als que la realisen els deixi guanyà uns quants duros.

ENTUSIASME.—Efervescència, difícil de contenir. Devegadas surt de l' ànima, devegadas sur del v.

ESCRUTINI.—Joch de mans que 's comensa al mitj d' un coro y pel regular, s' acaba à la Casa de Socorro.

C. GUMÀ

UN LLIBRE NOTABLE

LA DECADÈNCIA DE LAS NACIONES LATÍNAS

ER desgracia, molta de la nostra gent intel·lectual, recelosa de que 'l trall de 'n Sergi siga una de tantas obres encaminades tan sols al descobriment dels defectes de la generació actual, sembla abstendir-se de coneixèl, tement sens dupte trobar en ell un anatema à sa conscient desviació tot lo més una absurdà utopia que no conduceixi à cap fi pràctic.

Res més equivocat. L' obra del eminent sociòlech italià, fatalment poch conegut à Espanya, no es senzillament un mirall hont s' hi reflecten ab admirable fidelitat les miserias d' uns pobles que caminan al *no res*; es ants que tot un foc de llum creadora projectat pel seu esperit independent y que s' aixampla en raigs d' idees noves y sanitoses per medi de son geni elevadíssim.

No, ell no s' contenta ab senyalar y reprobar els nostres vics, contrets segons acertadament afirma à forsa d' ambicions y egoïsmes acompañats de una deixades incalificable per lo que toca al avens y à la fraternitat; ell, després d' exposar las causas dels mals que à las nacions latines aqueixan, aplica els seus remeys, que no son may paliatius, atacant l' anèmia dels cervells ab conviccions optimistas, contrarestant la paràlisi dels cors ab ènergicas reaccions de sentiment 6 amputant despiadadamente els membres hont la gangrena amenassa la vida del pacient.

Com á filòsop, com á artista, com á home, la seva individualitat es una perfecta y entera conciencia precursora d' altres qu' han d' imperar en l' adventament de generacions superiors. Com á jutje de las colectivitats serà un idealista, si, pero 'l seu ideal s' aferra á las voluntats dels que s' detenen á admirar lo, dominantlas per complert. Y ab el domini del voler colectiu, després del veritable coneixement de

la nostra ruina, quina empresa per difícil que sembla no podríam portar á la pràctica?

Héus aquí del modo que sintetisa els seus pensaments l' insigne autor de *La Decadència de las naciones latinas*:

«Quan las tres nacions germanas, reunides en la política de la pau, no malbaratin las forces materials en armaments inútils, sino que las utilisin pel benestar dels seus pobles y l' major desenvolupament de las produccions de riquesa, d' art y de ciencia, atrauarán necessariament l' admiració del mon.»

«La educació del peregrinaje, en fi, deu esser una educació pera l' activitat útil y productora de riquesas agrícolas, industrials y comercials y per l' activitat de luxe que s' emplea en l' art y en la ciencia; aquestas y cap altres podrán fer y faràn grans y gloriósas à las nacions latines.»

Vejis, ademés, com pensa respecte à las institucions gubernamentals:

«La primera condició pera l' futur resurgiment de las nacions latines deuria ser l' abolició de la monarquia. No es la persona del monarca la que aquí s' discuteix: personalment un rey pot tenir molta virtut, ser tot un caballer com qualsevol persona ben educada de la nació; políticamente es un centre de decadència, ja qu' es el representant formal d' institucions caygudas per sempre.»

Crech haver demostrat que l' llibre de 'n Sergi es una hermosa obra digna de ser llegida y estudiada, sobre tot pels espanyols, per la part que 'ns toca.

J. B.

RECH que ha fet bé la comissió d' actas en declarar brutas las de Barcelona.

Pero precisa que 'l seu acort no quedí à mitj camí. Si las actas son brutas, senyal que algú va embrutarlas, y 'ls que las van embrutar deuen ser entregats sen se contemplacions à la inexorable sanció dels Tribunals de justicia.

D' altra manera resultarà molt cómoda la tasca dels tupinaires y falsificadors.

Ab cometre tota classe de atrocitats podran tenir l' esperança de guanyar; y si ni aixís guanyessin, ab empotcar las actas, evitarian que 'ls seus adversaris poguessin aprofitar del fruct de la victoria.

Seria allò de aquell murri que jugava à cara o creu y deya:

—Si surt cara jo guanyo, y si surt creu, tu perts.

Aixís, donchs, desde l' moment que la comissió d' actas ab sols declarar brutas las de Barcelona reconeix la comissió de un gran número de delictes, es necessari que aquests se depurin, y qui l' ha fet que la pagui.

Si l' govern no fá justicia, per tractarse dels seus amics, un dia ó altre haurà de ferla 'l poble, y ja es sabut que 'l poble quan s' hi posa, la fá bé!

Bonica tongada aquesta, ¿veritat? En vuit dies, quatre de festa. Y que ningú ha deixat de celebrarlos.

¡Visca la gresca! ¡Visca l' esplay!

Si ara no 'ns regenerém, ni may.

Confessém que l' estrella d' en Romero Robledo està eclipsantse à marxes dobles.

No posa la mà en lloch, que no origini un conflicte.

Aixís donchs ivinguin canonades contra 'ls nívols prenyats de pedra!

¡Y canonades també contra altres coses que fan mal que las pedregadas!

Els polítichs de la restauració no inventarán la pólvora, aixó no; pero com a inventors de un' altra cosa, no hi ha ningú que 'ls pugui passar la mà per la cara.

Y en aquest particular, lo mateix es en Sagasta qu' en Silvela: tant val l' home de la daga florentina, com l' home del tipé frondós.

La gran especialitat de aquest parell de fulanos es l' invenció de delictes.

Parla en Silvela y diu:

—Las huelgas son un delito.

Parla en Sagasta y declara:

—El regionalismo es un delito.

Y no hi ha que donarhi voltas: per l' un y per l' altre es delictes tot lo que 'ls contraria, tot lo que 'ls destorba, tot lo que tendeix à destruir l' estat de cosas actual que 'ls permet passarre míticament el cutxar de la gran sopa del pressupost.

Aquí no hi ha mes que tres virtuts: 1.a Liquidar colonias. 2.a Estafar eleccions. Y 3.a Menjar ab tota tranquilitat.

Tot lo demés son delictes.

Els que varen anar á visitar un barco suech anclat à Cádiz tingueren ocasió de veure al hereu de la corona fent exercicis nàutichs, enfilantse à las vergas y aferrant velas com un simple marinier.

Els que legeixen periódichs, pogueren enterarse temps enrera de l' ingrés del hereu de la corona à l' Universitat de Bonn, en calitat de simple estudiant.

Tot aixó es degut à que ni Suecia, ni Alemanha coneixen las corridas de toros. De tenir la sort de coneixerlas, altra molt distinta fora l' educació que donaran als seus prínceps, hereus de la corona.

A L' INSERTAT EN L' PENÚLTIM NÚMERO

1.ª XARADA.—Ni-ca-si.

2.ª ANAGRAMA.—Sarró—Arrós—Sorra.

3.ª TERS DE SÍLABAS.—CA DI RA

DI NA MO

RA MO NA

4.ª GEROGLÍFICH.—Qui 's rasca 's gasta sas unglas.

Han endavant totas ó part de las solucions del número anterior els caballers: Descendent de 'n Xeripa, Píké, E. Gerubern y Joseph Herrero.

Caballers: J. Carreras, A. de las Heras, P. Ximenis, M. Gibal, Joseph Riera y Soler, A. R. y Ll., Herreypepe, Aigua Freda, J. C. M. de Malgrat y Un ganxet: La comissió d' actas declara graves las de vostés. Ara no fassin com els catalanistas s' hi enfadin d' aquell modo.

Caballers: M. Llonch, J. M. Frú = Frú, Pau Peu Pou y Joan Rocavert: Lo que diuenells: son cuatro gatos però asi emprò lo de Cuba. Y 'ls geroglífichs van bé.

Caballer: R. S. S., H. C. y A. D.: Rebut y gracias. Peret del C. H. m tornat à rebre 'l seu sonet que ja casi sabé de memoria. Creymé que com més l' arregli més l' espatl'arà. S' hauria de fer de cap y de nou. —Ricard A. Oriols: Els acudits que 'ns envia tothom els coneixeràs; perque 'ls llegim à diari en els fulls de calendari. —Enrich D. Mimó: Dos cantars bilingües y sense gracia... à la panera! —Pere Font Nielfa (Vila-sar de Dalt): No hi ha res que 'na fassí més pena que son els versos dolents dedicats à un difunt, mereixedor de respecte y consideració. ¿No veu que no s' hi poden tornar? —Angel Montanya: Ens sembla bé; gracias. —Pere R. (Eus): Nosaltres no publicàm sols poesías de 'n Lope de Vega; insertaríam també lo de vosté si estés mitjanament ben fet y no tinguis aquests hamichs «b» que li volen tan mal. —K. kahut-s: ¡K. ka hu ts de desgraciart! Ab aquella manfa d' enviar à la Asquella una cosa-sas tan infernament dolentes... —M. de C. 1.º y 2.º (Cardó): Envilhi més sovint, que sense noticias de vostés perdrem la gana.

LA BARRICADA

VERSONS REVOLUCIONARIS

del popular escriptor

Jeph de Jespus

Un tomo en octau de 112 planas esmeradament impres.

Preu: DOS rals

LA HUELGA

DE Sebastián Gomila

Precio UNA peseta

TARJETAS POSTALES ANTI-CLERICALES

5 céntimos cada postal

La colección de veinte dibujos, UNA peseta

EL PROCESO DE CRISTO

POR

FRANCISCO PI Y ARSUAGA

Un tomo en 8.º . . . . . Ptas. 1

MUERTO DE AMOR

NOVELA ORIGINAL DE

Xavier de Montepin

TOMO 77 DE LA COLECCIÓN DIAMANTE

Precio 2 reales

Impremta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.